Trafikregionrådet
Kristoffer Tamsons (M)

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2021-0270

2021-04-29

Svar på interpellation 2021:11 av Jens Sjöström (S) angående framtidens taxor och biljettsortiment

Jens Sjöström (S) har ställt följande frågor till mig.

1. Är du beredd att skyndsamt tillsätta en parlamentarisk översyn av biljettutbud och taxor?

2. Vilka förslag har hittills tagits fram inom förvaltningens arbete för en återstart för kollektivtrafiken efter pandemin?

3. Hur ser du att fler, som har möjligheten, ska vilja välja att resa utanför rusningstid för att effektivare använda trafikutbudet och minska trängseln?

4. Vilka analyser har gjorts och vilka insatser ska vidtas för att efter pandemin öka kollektivtrafikandelen, mot bakgrund att andelen redan innan pandemin kraftigt minskade jämfört bilen som ökat?

Som svar vill jag anföra följande:

Kollektivtrafiken har drabbats hårt av pandemin, med kraftigt minskat resande och drastiskt minskade biljettintäkter. Samtidigt körs trafiken för fullt och med mer därtill.

Vi kan också se hur resmönster har ändrats med anledning av pandemin, då fler jobbar hemifrån och utifrån uppmaningarna från myndigheter att endast resa om man måste. Frågan i vilken omfattning de långsiktiga resmönstren kommer förändras av pandemin är ännu inte överskådliga. Mycket talar för att effekterna kan bli olika beroende på geografi och värderingar, där storstäder med väl utbyggd kollektivtrafik, likt Stockholmsregionen, tenderar att stå starka i nystarten. För detta talar också många attitydundersökningar som genomförts.

Oavsett måste kollektivtrafiken rusta för andra tider än de före pandemin. Detta samtidigt som vi här och nu befinner oss mitt i en pandemi och förväntas bedriva verksamheten utifrån dess regleringar och restriktioner.

Redan i samband med att den blågröna koalitionens budget för 2021 beslutades i regionfullmäktige fick trafikförvaltningen i uppdrag att se över förutsättningarna för kollektivtrafiken efter pandemin och rusta för framtiden.

Delar av detta arbete har redan genomförts eller påbörjats. AI-teknik testas exempelvis i den reguljära busstrafiken i Södertälje för att hitta sätt att möta resebehov och samtidigt optimera bussflottans nyttjande. Den digitala SL-biljetten har introducerats genom att betalkort nu kan användas som enkelbiljett och även veckobiljetten samt 30-dagarkortet finns nu i SL-appen. Morgondagens reseplanerare upphandlas i detta nu för att skapa smidigare planering och resande i SL-trafiken. Digitala biljettombud och kombinerad mobilitet testas skarpt i unika pilotprojekt. Detta för att nämna några reformer. Gemensamt syftar dessa till att förnya kollektivtrafiken och förenkla för resande i kollektivtrafiken bortom pandemin.

Långsiktighet i tanke och uthållighet i handling utgör här två viktiga ledord. Det handlar om att här och nu upprätthålla trafiken, utifrån rådande restriktioner, men samtidigt rusta för svårare tider och förnya trafiken med sikte på framtiden. Varje krona i detta arbete ska gå dit den ger maximal nytta. En ekonomisk uthållighet kommer att bli A och O, med mindre tenderar alla vackra löften och utfästelser förbli bara just detta.

I nystartsarbetet ingår exempelvis frågor som rör smartare och nya biljetter, upprätthållande av ett helt, rent, snyggt och tryggt kollektivtrafiksystem genom ett utvecklat trygghetsarbete och mer och bättre service. Det handlar om nya digitala reklamytor och kommersiell service i och i anslutning till kollektivtrafiken. Allt detta gör att vi kan vi öka attraktiviteten, säkra intäkter, skapa mervärden för resenärerna och öka såväl tryggheten som trivseln i kollektivtrafiken.

I detta har trafikförvaltningen även i särskilt uppdrag att ta fram analyser och underlag för en tänkbar utveckling av biljettsortimenet i syfte att möjliggöra en nystart, förstärkta intäkter och ökat resande. Detta arbete sker också utifrån en inriktning jag tidigare informerat interpellanten om. Jag ser framför mig ett nyfiket och framåtlutat arbete. Evidens- och faktabaserat, ändamålsenligt och med bred förankring, som på ett tydligt och bra sätt kan stötta nystarten av kollektivtrafiken bortom pandemin.

Formerna för detta ser jag framför mig gärna hämtar inspiration från det initiativ jag för några år sedan tog, vilket resulterade i införandet av enhetstaxa. Där Moderaterna, Miljöpartiet, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna tillsammans lade grund för en taxereform som tjänat resenärerna och SL-trafiken väl. Detta i form av ökad enkelhet, fler resenärer och förstärkt ekonomi.

Notera här särskilt att det var inte minst det seriösa förarbetet som gav resultatet. Jämför med det försök till enhetstaxa som en gång infördes av Socialdemokraterna, vilket då och där skapade hål i SL:s ekonomi utan påvisade nyttor. Ett taxesystem ristas aldrig i sten, men ska det förändras så spelar det roll hur och med vilken grund som förändringar genomförs. Det har historien lärt oss. Det behöver vara vår ledstjärna även i framtiden.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 29 april 2021

Kristoffer Tamsons